

De visserijbedrijvigheid gedurende oktober 1963

Dat de situatie allerminst rooskleurig is, bewijzen de opbrengstcijfers van het Staatsvisserijbedrijf. In 1963 bereikte men een totaal van f 58.624.727,73 tegen f 68.002.125,09 in 1962. De aanvoercijfers waren nog niet bekend. Wel is zeker, dat er in 1963 meer werd aangevoerd dan in het voorafgaande jaar, vooral haring. Ook staat vast dat de tongaanvoer aanmerkelijk lager zal zijn.

In verband hiermede lezen wij in het Nederlandse maandblad « Visserij-Nieuws » het volgende :

ZEEVISSERIJ

In de eerste helft van de maand kwamen veel verletdagen voor door het slechte weer. De tweede helft van de maand was het weer behoudens mist gunstig voor de visserij.

Trawlvisserij op verse vis. Trawlers en loggers. Vanuit **IJmuiden** namen 1 trawler en 35 loggers en vanuit **Scheveningen** 2 loggers aan deze visserij deel. Gevist werd bij de **Grote Visserbank, Doggersbank, Klaverbank, Witte Bank, P-boeienlijn, Borkum Flat, Leman Ground, Westhole, Tea Kettle Hole** en **Diepe Gat**.

Gevangen werd schelvis, schol, kabeljauw, wijting en tong. De resultaten waren goed.

Kotters en overige vaartuigen. Vanuit **Scheveningen** namen 36 schepen (waarvan 21 schepen uit rayon Zuid) aan deze visserij deel. Gevist werd bij **Westhole, Tea Kettle Hole** tot aan de **Stenen van Cleaverbank, Zandvoortse Gat** en **Munitieveld** bij **IJmuiden** en verder onder de kust van **Scheveningen** tot **Katwijk**. Gevangen werd schol en tong met als bijvangst wat wijting en kabeljauw. De resultaten waren van matig tot goed.

Vanuit **IJmuiden** namen 99 schepen aan deze visserij deel. Gevist werd bij **Claydeep, Borkum Flat, Klaverbank, Puzzle Hole, Tea Kettle Hole** en **Diepe Gat**.

Gevangen werd schelvis, schol, wijting, tong en kabeljauw. De uitkomsten waren van matig tot goed.

In het **Rayon Noord** namen 129 schepen aan deze visserij deel. Gevist werd vanaf **Tea Kettle Hole, Diepe Gat, St. 3, Terschellinger Rug, Amelander gronden, Borkumer Stenen, Helgoland Ground** tot aan de **Witte Bank**.

Gevangen werd tong en schol. De tongvangst waren matig, de scholvangst waren ruim.

Er werd veel kleine nul-jarige tong gevangen, vooral door de garnalenvissers.

In het **rayon Noord-Oost** namen 12 schepen aan deze visserij deel. Gevist werd bij de **Terschellinger Rug, de Borkumer Stenen** en bij **P-boeien 5-6**. Gevangen werd tong, schol, wijting en tarbot. Door het slechte weer kon niet veel worden gevestigd.

Verre visserij. De stoomtrawler « Utrecht » IJM.24 viste ook in oktober bij **IJsland**. De vangst bestond voor het merendeel uit roodbaars. Evenals de vorige reis, werd in **Bremerhaven** gemerkt.

Haringtrawlvissers. Vanuit **rayon Scheveningen** namen 50 schepen aan deze visserij deel. 24 trawlers en loggers visten bij de **Ierse kust** aanvankelijk in de buurt van **Milfordhaven** en de **Smalls**, later tot vóór de kust van **Ballycottin** en van **Waterford** tot **Kinsdale**. 26 schepen visten op de **Noordzee**, bij **Flamborough, Botnay Cut, Inner Shoale, West-Midle en Eastbank, Coral Bank, The Patch** en **Klondyke**.

De haring van de **Ierse kust** was over het algemeen mooi van kwaliteit en vast, later wat paairijp met 10 tot 15 % ijle haring. De haring van de **Noordzee** was aanvankelijk grote, vaste haring, dan wel maatjesharing van vrij goede kwaliteit, later in de maand werd de haring paairijp met van 20 tot 30 % ijle haring. Door de schepen op de **Noordzee** werden aan bijvis vrij goede vangsten gemaakt aan **kabeljauw, schelvis** en **koolvis**. De resultaten in de **Ierse Zee** liepen sterk uiteen van enige kantjes tot 5 à 8 last per dag, in de **Noordzee** waren de resultaten niet onbevredigend.

Een en ander had tot gevolg dat een aantal schepen dat eerst bij de **Ierse kust** viste, later op de **Noordzee** ging vissen.

Vanuit **IJmuiden** namen 48 schepen aan deze visserij deel. Gevist werd bij de **Vikingbank, Lengbank, Eastbank** en de **Doggersbank**.

Gevangen werd haring, makreel, koolvis, schelvis en kabeljauw. De uitkomsten waren redelijk.

Kotters en overige vaartuigen. 14 kotters namen aan deze visserij deel vanuit **IJmuiden**. Gevist werd op de **Middle Bank, Middle Rif** en de **Doggersbank**.

Gevangen werd haring, schelvis, kabeljauw en makreel. De uitkomsten waren van matig tot redelijk. De visserij heeft een aflopend karakter en er werd bijna geen gezouten haring meer aangevoerd door de kotters.

Vanuit **Scheveningen** was deze visserij van weinig betekenis.

Haringdrijfnetvisserij. Vanuit het **rayon Scheveningen** namen 43 sche-

pen aan deze visserij deel. De visgronden lagen zeer verspreid en wel bij **Leman Ground, Winterton Twenties, Brown Bank, Noord- en Zuidkust** van de **Gaten** tot aan **IJmuiden Ground**.

Op de noordelijke gronden werd prachtige volle haring van zeer goede kwaliteit gevangen, op de zuidelijke visgronden was de kwaliteit van de volle haring, dan wel van de ijle haring vrij goed te noemen, blank en met een behoorlijk vetgehalte.

De vangsten waren onbevredigend, gemiddeld 15 kantjes per schot.

De gevangen haring werd overwegend tot **stuurharing** verwerkt. Mede door de geringe aanvoer waren de prijzen van de **stuurharing** goed: f 45,— tot f 50,— per kantje.

Vanuit **IJmuiden** namen 14 schepen uit **Katwijk** aan deze visserij deel.

Gevist werd bij de **Hills, de Doggersbank** en bij de **Engelse Wal**.

De aangevoerde haring was volle en gestuurde haring van goede kwaliteit. Tot nu toe had de haringdrijfnetvisserij een redelijk verloop vergeleken met de vorige jaren en de verwachting was dat van een goede visserij onder de **Engelse Wal** geprofiteerd kon worden, maar tot op heden is daarvan niet gebleken.

Spanvisserij. In het **rayon Zuid** visten 6 schepen in span op **sprot** of haring, 4 vanuit **Scheveningen** en 2 vanuit **Breskens**. De **sprotvissers** opereerden voornamelijk langs de **Hollandse kust** tot aan de **Schouwenbank**, waar eveneens wat haring en **pilchards** werden gevangen. De visserij was matig lonend.

Vanuit **rayon Scheveningen** visten 2 spannen. Door het slechte weer werd weinig gevestigd.

Vanuit **IJmuiden** visten 14 spannen. De vangst bestond uit haring en **pilchards**.

Vanuit het **rayon Noord** visten 33 spannen. Gevestigd werd vanaf de **Engelse wal** tot aan de **Silverpit**, in de **Botney geul**, buiten het **Molengat** en **N.W. van IJmuiden**.

Hoewel de spanvisserij de nodige last van het slechte weer ondervond hetgeen resulteerde in een aantal verletdagen of in enkele gevallen in aanzienlijke nettenschade, konden de resultaten in het algemeen lonend genoemd worden.

De kwaliteit van de gevangen haring was goed, niet te grote, volle haring.

Garnaalvisserij. Vanuit het **rayon Zuid** namen 98 schepen aan deze visserij deel. Gevestigd werd langs de **Hollandse kust** tot aan de **Zantvoortse Gat** en in de mondingsgebieden van de **Ooster- en Westerschelde**.

Hoewel de vangsten nog uitzonderlijk hoog zijn, dagvangst tot 800 kg, liepen deze toch enigszins terug.

De vangsten aan bijvis zijn niet groot, hoewel er weer wat wijting gevangen werd, liep de vangst aan tong verder terug.

De resultaten te **Breskens, Oud-dorp** en **Stellendam** waren in het algemeen matig tot niet lonend. Te **Vlissingen, Brouwenhaven** en **Collinsplaat** was de visserij goed lonend tot lonend.

Vanuit **IJmuiden** visten slechts 2 schepen incidenteel op **garnalen**.

Vanuit het **rayon Noord** visten 20 schepen op **garnalen**. De grootste schepen met een koelinstallatie visten benoorden **Terschelling** en **Ameland** en maakten een overnachtingse reis.

De vangst van de eerste dag was voor export bestemd en werd gekoeld, terwijl de vangst van de nacht, handelsgarnalen werden gemaakt. Doorgaans komen deze schepen binnen met een vangst van 1800-2000 kg van 2 dagen. Trekken van 200 tot 300 kg in 3/4 uur, zijn heel gewoon.

De garnalen van buitengaats zijn zeer mooi en van betere kwaliteit dan de **waddengarnalen**.

De resultaten waren goed, niet tegenstaande de prijs lager was en nog vele partijen werden doorge draaid.

In het **rayon Noord-Oost** namen 43 schepen aan deze visserij deel. Gevestigd werd buiten het **Huibertsgat** en buiten **Ameland** en **Schiermonnikoog**, de **Zoutkamperlaag** en **Lauwerszee**. De besommingen waren vrij wisselvallig. Er werden nog veel kleine tonnetjes van 6-8 cm gevangen, zowel buitengaats als in de **Waddenzee**.

HARINGVISSERIJ

Tot en met 31 oktober waren in totaal aangevoerd:

	oktober 1963	oktober 1962
Soort haring	kantjes	kantjes
Maatjesharing (gekaakt)	175.720	106.558
Volle haring (gekaakt)	144.015	130.710
Stuurharing	192.918	106.586
IJle haring (gekaakt)	6.686	7.164
	519.339	351.018

vervolg blz 19

De visserijbedrijvigheid gedurende oktober 1963

vervolg van blz 18

Het **aandeel** van de trawl-netvisserij bedroeg 63% voor 329.485 tegen 73 % voor 257.733 kantjes in de gelijke periode van 1962. De spanvisseren brachten in het tijdvak van mei tot en met oktober in totaal 4.393 kantjes gezouten haring aan land.

Tot en met 31 oktober waren in totaal 168.321 kantjes gezouten haring meer aangevoerd dan op de gelijke datum van het vorig jaar. Aan de haringvangsten van een dusdanige omvang, dat men van een « haringexplosie » sprak, kwam in de afgelopen maand een einde, voor wat gezouten haring betrof was er zelfs sprake van een aanvoer-achteruitgang ten opzichte van oktober 1962.

De haring, afkomstig van de **drijfnetvisserij**, bestond uit volle haring, gemengd met een klein percentage maatjesharing en ijle haring, die haring was vrij groot van afmeting.

De zg. Engelse Walharing was schraal en van begin af reeds gemengd met 10-15 % ijle haring.

De in de Noord met het trawl-net gevangen haring, bestond uitsluitend uit ijle haring. Deze haring was groot van stuk. De in de Ierse Zee bemachtigde haring daarentegen was vrij klein van afmeting. Zij bestond uit vaste volle haring, gemengd met een klein percentage maatjesachtige haring.

De haring, die door de **spanvisseren** werd aangevoerd, was in het begin van de verslagmaand van lossig tot hom- of kuitziek en groot van afmeting. Later in de maand bestond de spanharing uit vaste volle haring, die vrij klein van afmeting was.

Door de geringe aanvoer van gezouten haring in de verslagmaand stegen de prijzen van deze haring in de 2e helft van de maand tot een niveau, dat beduidend hoger lag dan in de 1e helft. Voor enkele partijen volle en ijle pekelharing, die als z.g. « jonge » haring werden aangeduid, betaalde de handel prijzen, die ver boven de gangbare uitkwamen.

KUSTVISSERIJ

Dollart en Eems

Ook deze maand waren de aangevoerde hoeveelheden consumptiegarnalen zeer groot. Er konden, niet-tegenstaande de lage prijs der garnalen, toch vrij goede besommingen worden verkregen. De vangsten van drogerijgarnalen met de staande kuilen waren eveneens zeer groot.

De visserij op aal en bot was van weinig betekenis.

In het laatst van de maand werd er door enkele vaartuigen op spiering gevist, de resultaten waren vanwege de geringe vangsten en de lage prijs onbevredigend.

Totaal aanvoer

Dollart en Eems	516.861 kg f	103.206,—
	261.517 kg f	100.918,—
waarvan garnaal voor consumptie	140.375 kg f	85.922,—
	65.661 kg f	89.233,—
garnaalnest	372.357 kg f	13.746,—
	193.622 kg f	10.532,—

N.B. De in de tabellen van de uitkomsten der visserij niet vet gedrukte getallen hebben betrekking op de overeenkomstige maand van het vorige jaar.

De Poolster IJM.11 vergaan

Met op hun gezichten nog de doorgestane ellende van de verschrikkelijke nacht en het verdriet om het verloren gaan van hun schip, zijn oudejaarsdag om een uur of elf, de vijf opvarenden van de kotter Poolster IJM.11 in IJmuiden aan land gebracht door de kotter Neeltje IJM.2. De 26-jarige schipper D. v.v. Plas uit IJmuiden, zijn motordrijver J. v.d. Zwam uit IJmuiden, de matrozen A. Glas en A. Guyt, beiden uit IJmuiden en D. Freeken uit Katwijk. Vijf zwijgzame mannen, die je, als je vraagt wat er precies gebeurd is, de woorden uit de mond moet trekken en die alleen spraakzamer worden als het gaat om lof toe te zwaaien aan de schipper C. Rog en zijn mensen van de Neeltje, die in de nacht knap werk hebben geleverd en ook op de thuisreis goed voor hen hebben gezorgd. Toen even later burgemeester mr. J.C. Bührmann en commissaris van politie W. Sepp aan boord stapten, kwamen de gezichten even uit de plooi. Maar dat was meer om hun erkentelijkheid te tonen voor dit officiële blijk van medeleven, dat duidelijk op prijs werd gesteld.

Schipper van der Plas raakt zelfs met de tijden in de war als hij vertelt over wat er 's nachts gebeurde. Om drie uur was de lekkage aan boord van de 68 ton metende houten kotter, daterend uit 1944 gekonstateerd, maar op datzelfde moment meldde de Neeltje IJM.2 reeds aan Scheveningen-Radio de vijf mensen aan boord te hebben genomen. En die had eerst nog 15 mijl moeten stomen om zijn in nood verkerende kollega in de buurt van de route-boei ET 4 te bereiken. De Poolster die eigendom is van een combinatie, waarin ook de schipper en de motordrijver zitten, was vrijdag na Kerstmis naar zee gegaan om voor het einde van het jaar nog wat op tong en schol te vissen. Het was op de thuisreis slecht weer, een zuidwestenstorm met windkracht 8. De zee ging geweldig te keer. Plotseling bemerkte men, dat

er water naar binnen stroomde. Hoe dat kon, waar het lek zat, weet niemand te vertellen. Onmiddellijk ging er een noodkreet de lucht in en de Neeltje stoorf er op af, ploegend door de wilde golven.

De enige manier om de mensen van boord te halen was tegen het zinkende schip op te varen. Tot twee keer toe heeft schipper Rog deze gevaarlijke manoeuvre met de Neeltje moeten maken. Twee keer drukte hij de voorsteven tegen de Poolster. Toen was iedereen overgeklauterd, schipper van der Plas op blote voeten. Niemand had wat mee kunnen nemen. Er was op dat ogenblik nog maar een ding: overstappen op een niet lekkend schip. Toen de Neeltje na de tweede keer de Poolster losliet, zat er een flinke deuk in de voorsteven. Maar het was de prijs waard. Anderhalf uur was de Neeltje nog in de buurt van de Poolster gebleven. Schipper Rog neemt het verhaal over. Hij had nog nooit een schip zien zinken. Nu heeft het zich voor zijn ogen afgespeeld. De Poolster maakte steeds meer slagzij. Op het laatst lag hij helemaal op zijn kant, met de masten plat op het water. Zo zonk hij langzaam naar de diepte. Om kwart voor vijf was alles gebeurd.

Toen de Neeltje de havenmond van IJmuiden binnenliep werd eerst even afgemeerd bij de semafore, waar de heer Drijver, mede-eigenaar aan boord stapte, om als eerste het verhaal te vernemen. Nauwelijks lag de kotter in de Visserhaven aan de Zuidzijde bij de kraan gemeerd of schipper van der Plas klauterde tegen de wal op. Tussen de wachtenden op de kant had hij zijn vrouw ontdekt. Voor hem bestond op dat ogenblik niemand anders meer. Totdat de burgemeester verscheen en hij weer even terug ging naar boord.

PUBLICITEIT

IN

het

visserijblad

DOET

UW

ZAKENCIJFER

STIJGEN

Rekordvermogen

De Koninklijke machinefabriek gebr. Stork en Co in Hengelo heeft tijdens het proefdraaien van de dieselmotor, die binnenkort zal worden geplaatst in het motorschip Koudekerk van de Verenigde Nederlandse Scheepvaart Mij, naar zijn zeggen ten aanzien van het vermogen per cilinder een wereldrekord bereikt.

De motor, een zescilinder, elke cilinder met een doorsnee van 85 centimeter en een vermogen van dertienduizend PK. heeft bij het proefdraaien een vermogen bereikt van 15.000 PK. Aansluitend daaraan werden enkele kleine veranderingen aangebracht ter begrenzing van de inspuut- en verbrandingsdruk. Zonder moeite bereikte de motor toen een vermogen van 18.000 PK. Dit

is voor dit type motor een wereldrekord. Stork behaalde in 1960 reeds een vermogen van 2.000 PK. per cilinder. Een Deens bedrijf meldde naderhand een vermogen van 2.500 PK. te hebben gehaald. Thans is Stork geklommen tot 3.000 PK. Het Hengelose bedrijf is in 1930 met de productie van dieselmotoren begonnen. Na de oorlog kon men reeds motoren varierende van 40 tot 10.000 PK leveren. Na de fusie met werkspoor werden nieuwe typen ontwikkeld waaruit in 1950 een enkelwerkende tweetakt tot stand kwam. Met dit type heeft men thans het bestaande rekord gebroken. Het motorschip Koudekerk, dat in Krimpen aan de IJssel wordt gebouwd, zal op 24 januari te water worden gelaten.

GEWONE VIS

Het Bestuur van de Nederlandse maatschappij voor de walvisvaart wilt blijven doorvaren met de « Willem Barendsz ». Men denkt aan de mogelijkheid met de « Willem » een visserijbedrijf te beginnen. De jagers zouden trawlers worden, de Willem zou moederschip worden voor de heekvisserij bij Zuid-Afrika.

KOTTER HAD PECH

De nieuwe kotter KW.214 heeft bij zijn tocht van de werf Vooruit in zaandam naar IJmuiden pech gehad, doordat de schroefas warm liep. Een sleepboot van Visser bracht het schip naar IJmuiden, waar het op de helling ging.